

R.T. No 4

DE PUBLICITEIT

28/03/2013 Amsterdam

notulen / blogarchief

OCHTENDSESSIE RONDE TAFEL 11-04-2014 BIJ AKV|ST.JOOST TE BREDA

DE PUBLICITEIT

Motto : 'Hoe succesvol je kunt zijn als je bent wie je bent'

Aanwezig

Academie Minerva Groningen

Hanneke Brier
Nico Gerbenzon
Cor Groenberg

KABK Den Haag

Nieke Koek
Zanne Zwart

HKU Utrecht

Sigrid van Willigen
Eugene Jongerius

Rietveld Academie Amsterdam

Eva Pel

Artez Arnhem Enschede Zwolle

Magda Saarloos
Christine van der Heiden
Nelleke Hendriks

Design Academy Eindhoven

Roel van Tour

Willem de Kooning Rotterdam

Eric Jan van de Geer
Tomas Schats

AKV|St.Joost Breda Den Bosch

Rob Schouten
Marjan Middelhoff
Susan Wevers
Franca Beijers

Speciale genodigden :

Afwezig

ABK Maastricht

Anne Bruggenkamp

Notulen

Nancy Stipkovits,
AKV|St.Joost
(Wouter Hooijmans)

Voorzitter

Wouter Hooijmans.

Rob Schouten heet namens AKV| St.Joost welkom.

Introductiefilm :

AKV|St.Joost welke o.a. tijdens profiel-events en open dagen wordt getoond.

Welkomswoord : 4e editie van het collegiaal appèl door voorzitter Wouter Hooijmans, gevolgd door een inleiding over de communicatie vanuit het kunstonderwijs (hierna verder genoteerd als KO) en een korte uiteenzetting van de doelstellingen en samenstelling Ronde Tafel (hierna verder genoteerd als RT).

Voorstelronde : in hoofde genoemde leden RT, Fons Schneijderberg en Marinda Verhoeven i.v.m. het thema van de ochtendsessie en zijn aanwezig namens het OBK (*OBK* - Overleg Beeldende Kunst ; landelijke overleg directeuren kunstacademies. Corebusiness zijn opleidingsprofielen, ook het OBK functioneert als landelijk collegiaal overlegorgaan).

Wat is de interesse OBK in RT ? : processen t.a.v. vooropleidingen (hierna verder genoteerd als VO) en toelatingen welke verschillend zijn binnen de diverse academies. Welke mensen zijn met elkaar in gesprek ? Er bestaan diverse vormen van overleg tussen de verschillende gremia die op allerlei manieren dwarsverbanden met elkaar hebben. Het OBK is er bij gediend dat er een duidelijke samenhang is. Versnippering leidt tot onduidelijkheid en optimaliseert het proces niet. De Ronde Tafel is een platform waar de collegiale discussie plaatsvindt over de voortrajecten van ons onderwijs en hoe deze nu en in de toekomst vormgegeven kunnen worden. De overeenkomsten van doelen en ambities tegen de achtergrond van de verschillende profielen die er toe doen maakt dit overleg bijzonder. De thema's en gespreksonderwerpen die aan de orde gesteld worden kunnen het OBK beleidsmatig voeden en omgekeerd : het OBK heeft zicht op de verschillende agenda's en kan de Ronde Tafel informeren over beleidskwesties vanuit de overheid t/m het dagelijkse van het onderwijs.

Vraagstelling : welk niveau wil men m.n. ook op internationaal niveau bereiken (ook op MA niveau, niveau indicatie is nodig om te zien hoe in 4 jaar naar bepaald niveau te komen).

Doel : OBK hoopt op optimalisering aansluiting div. vooropleidingen / toelatingen van de academies t.a.v. de opleidingsprofielen. OBK wil gesprek aangaan; aftasten / verkennen.

Aanleiding : de nieuwe eindprofielen zijn opgesteld de hieruit voortvloeiende beroepsprofielen zijn voorgelegd aan het werkveld. OBK consulteert over deze beroepsprofielen n.a.v. de nieuwe eindprofielen, echter wil men ook consultatie t.a.v. de "voorkant" : de toelatingen / vooropleidingen d.w.z. inkijk in het bovengelegen proces.

Vraag RT aan OBK : hoe kunnen de vooropleidingen / toelatingen aanhaken bij de thema's welke belangrijk zijn voor het eindniveau. Eindprofiel is niet eindcompetentie. Opleidingsprofiel geeft thema aan waarop focus dient te liggen en zegt ook iets over het niveau.

Hoe succesvol je kunt zijn als je bent wie je bent : geldt niet alleen voor studenten maar ook voor instituten. Grondslag: goede voorlichting en goede doorverwijsfunctie ook richting andere academies. Goede profilering.

OBK wijst in deze op hybridisering van beroepspraktijk - <http://www.fontys.nl/lectoraten/kunstpraktijk/hybridisering.van.beroepspraktijk.van.beeldende.kunstenaars.418534.htm> en leven lang leren http://www.vonkc.nl/downloads/dijkgraaf_Onderscheiden,_verbinden,_vernieuwen_-_de_toekomst_van_het_kunstonderwijs_-_31520101.pdf

Opleidingen en coördinatoren dienen de beste docenten in de VO in te zetten; VO vraagt om een andere houding om het belang van de kunstopleiding duidelijk te maken. Waken voor : docenten doorschuiven naar VO omdat ze aanstelling over hebben in BA.

De vooropleidingen hebben een belangrijke taak, zij vormen als het ware het voorportaal van de Academie en vertegenwoordigen inhoudelijk de bachelor en masters op het moment waarop de mogelijkheden en het doel van het onderwijs voor de aspirant studenten misschien nog niet helemaal duidelijk is. Dit voorportaal in de eerste instantie voor de academie die de vooropleiding organiseert ; alle vooropleidingen in NL vormen met elkaar het beeld naar buiten en zijn daardoor de aangewezen gesprekspartner voor de aspirant student (en haar/zijn sociale omgeving).

Potentiële studenten zijn tegenwoordig meer onder de hoede van hun ouders, derhalve dienen ouders op de hoogte te zijn van het belang. Aankomende studenten zijn jonger, blijven langer bij hun ouders wonen, en dienen beter geleid te worden naar de academie, d.m.v. werving waarin hun toekomstmogelijkheden duidelijk moeten worden aangegeven.

Hoe verhoog je niveau instroom? Wat zijn de concrete voorstellen vanuit OBK: Voortraject? Profielen? zijn er zaken die zij missen in de VO / toelatingen? Marinda: OBK heeft er nog niet zo diep over nagedacht. Ze hebben m.n. gekeken naar 'ondernemendheid, internationalisering, hybridisering'.

Eric-Jan : VO is *commercieel onderwijs*: men betaalt cursusgeld. E.e.a. zorgt voor andere positie. Leerling betaalt, committeert zich en verwacht bediend te worden. RT kan kijken naar wat aangeboden wordt. Toelatingen dienen dezelfde lijn te hebben, echter in VO moet men vrijheid hebben d.w.z. daar kan men de identiteit van de academie naar voren laten komen.

Aandachtspunten VO: oppassen voor stroomlijnen, persoonlijk begeleiden, niet generaliseren, alert op toelating direct vanuit VO (geeft beter beeld dan 1 generale toelatingsdag), waakzaamheid voor diversiteit in toelatingen verschillende academies en voor het beeld dat dit scheidt bij toekomstige studenten (verschillende startkwalificaties) en te veel focus op eindprofielen.

Doel VO : oriëntatie, kennisverspreiding, portfolio-opbouw, keuzevaardigheid versterken, opleiden tot kansrijke studenten. Kijken naar de leervraag en naar wat wordt getoond. Zie ook interpretatie van Rob Schouten en Sanne Zwart. Zij hebben het ook over die aspirant studenten die uiteindelijk niet kiezen voor het kunstonderwijs, maar door de vooropleiding een goed beeld hebben van deze tak van sport. Zij zijn daarmee een ambassadeur geworden

Eric Jan : “is VO eigenlijk (een verkapte) propedeuse, welke wordt ingekocht, wat betekent dat dit de inkoop is naar de Bachelor ?”. VO is ontstaan om de aansluiting tussen middelbare scholen en HBO kunst te verbeteren en eindigt in toelatingscompetenties die de VO leerling meeneemt naar toelatingscommissie. Er moet aansluiting zijn. Bij benoemen competenties wordt het een onderwijsproces. Let wel: niet alle aankomende studenten volgen VO. VO kan dienen voor leerling die zoekende is. Het grootste deel komt binnen via reguliere toelating. Sommige academies meten de leerlingen in de vooropleiding (deze zijn langer in beeld) anders dan aankomende studenten die direct aanmelden. Let wel: niet iedere academie heeft een *algemeen* propedeusejaar. Niet iedere academie laat studenten toe via VO maar hanteren binnen VO nog reguliere toelating.

Bindende factor academies : alle academies kunnen studenten in het 1^e jaar nog wegsturen (eind propedeuse).

Startkwalificaties : voorheen; selectie aan de poort, toetsen op artistiek talent, vrije expressie etc. meer actuele selectie- en leercriteria: gesprek en portfolio waaruit blijkt; reflectievermogen, ambitie, motivatie, artistieke kwaliteiten, beeldend vermogen en onderzoekende houding. Term beeldend talent dient verder uitgediept te worden. Belangrijk is dat variatie blijft bestaan maar om deze te bespreken en goed te differentiëren. Studenten zijn soms confuus over de veelheid van verwachtingen en de onoverzichtelijkheid hiervan die de diverse academies tentoon spreiden (niet formaliseren, wel objectiviteit).

Verzoek vanuit sector : meer eenduidigheid in begin en eindtraject, dwz aanvullende eisen bespreken in onderling overleg en daarnaast helderheid in landelijk aanbod VO.

Standpunt OBK tav VO : OBK wil niet specifiek meer uniformiteit binnen VO maar wel bij selectie aan de poort....daar met elkaar het verhaal scherper in krijgen, wat recht doet aan eenieders profiel.

Standpunt vanuit de RT : heldere VO's met eigen profiel, gevoed door de academie, tegelijkertijd op basis van overeenkomstige doelen > hbo-niveau – artistieke en intellectuele vorming – positie van beroepsgroep – onderdeel lange leerlijn (leven lang leren... :-) – doorverwijzing naar andere academies of ander hoger onderwijs.

Wat is het beeld dat Middelbaar Onderwijs (MO) krijgt van het Kunstonderwijs (KO) :
Basiskennis bij het MO over dient gefundeerd te worden zodat MO scholieren een scherpere keuze kunnen maken door hun individuele ambitie te toetsen aan de uitgangspunten van het kunstonderwijs. Het zou mooi zijn wanneer dit kunstonderwijs breed is – dus ook de theater-, muziek-, architectuur-, filmopleidingen etc.

Een en ander kan inhouden dat er een andere relatie met het middelbaar onderwijs moet komen. Op de korte termijn een beter voorlichtingsbeleid geënt op de toekomstmogelijkheden van jonge ontwerpers en beeldend kunstenaars. Op de lange termijn participatie in en met het onderwijs over en weer. De kunstvakdocenten terughalen naar de academies (updating), de academies mee laten draaien in het reguliere van het mo, bijvoorbeeld door het geven van interessante gastcolleges (zoals Dijkgraaf die gaf in de Wereld Draait Door).

Hoe invloed uitoefenen op MO : grootste probleem / verschil in denken: MO denkt vaak in eindproducten, KO denkt meer in processen die hiertoe leiden. Grootste manco; resultaatgerichtheid. Hier moet VO en de voorlichting van KO op inspelen.

- *HAVO/VWO* : CKV scholieren doen onvoldoende onderzoek en richten zich te veel op het eindresultaat. *MBO*: leidt op tot beroep, niet tot HBO, daar zit een gat. Docenten die de weg niet weten naar KO. MBO werkt met topmodules om betere aansluiting te maken naar HBO. (MBO wordt zelfs 3 jarig in toekomst). Voor deze leerlingen is de VO geknipt.

Terug naar de introductie van internationale studenten op NL academies. Hoe zijn wij voorbereid op de dynamiek die voortkomt uit cultuurverschillen en hoe gaan we om met landgenoten met een internationale achtergrond. De meeste academies zijn 'wit', Nederlands is de belangrijkste voertaal. Hoe wordt aangekeken tegen Engelse taalbeheersing docenten bij buitenlandse studenten? Zanne: bij KABK hebben alle docenten een cursus Engels aangeboden gekregen. Aandachtspunt bij VO. Dit item kan ingediend worden voor volgende RT.

Voorstel tov OBK : OBK ziet belang inhoudsuitwisselingen RT. RT is bv geïnteresseerd in problematiek rondom status ZZP'ers. Deze wordt inmiddels besproken tussen OBK en ministerie. Voorts zal er worden gekeken naar wat er op agenda staat en of daarin aansluiting kan worden gevonden. Bv selectie aan de poort is een gezamenlijk overlegpunt omdat daar beleidswaardig een belang voor het OBK in ligt (let wel: gekeken zal worden naar raakvlakken, niet alle onderdelen gelden voor alle academies, het zijn onafhankelijke instituten ook richting OBK).

Verzoek van RT richting OBK: deelname aan RT door 1 afgevaardigde OBK steeds in wisselende samenstelling. Marinda legt dit voor, RT stemt hiermee in.

Toevoeging stukken volgende vergadering: competenties pilot Rietveld intake.

Item volgende vergadering ; bespreken aanvullende eisen (dagdeel reserveren)

KABK: de volgende vergadering wordt gehost door de KABK te Den Haag, Zanne Zwart zal dan tevens de School voor Jong Talent introduceren

<http://www.kabk.nl/pageNL.php?id=0112>

MIDDAGSESSIE RONDE TAFEL 11-04-2014

stuk Zanne Zwart KABK tien punten RT: dit item komt terug in de volgende RT.

Komende vergadering bij KABK: hierin wordt studenten VO, BA en MA het woord gegeven. Niet alleen van KABK maar ook van andere academies. Problematiek bespreken, hoe communiceert men met studenten, hoe is hun denkwereld.

Verzocht wordt *items voor volgende bijeenkomst* in te sturen.

Presentatie Marjan Middelhoff: “Hoe succesvol je kunt zijn als je bent wie je bent”.

Welke strategische middelen: bv promotie / voorlichtingsfilms voor MO. Bij St.Joost geven eigen studenten externe voorlichting op MO en delen hun ervaringen. De hogeschool organiseert deze voorlichtingsmogelijkheden. Ook komen studenten met initiatief om op hun eigen MO voorlichting te geven. E.e.a. wordt landelijk opgepakt. Meeste academies vallen onder een hogeschool, alleen DA en Rietveld zijn stand-alone.

Studiekeuze.nl: overkoepelend kanaal voor voorlichting voor studenten.

Media: lijken te worden wordt vergeten bij communicatie. Vergelijkbaar programma “So you think you can dance” voor kunstenaars werd van de buis werd gehaald, te kleine doelgroep, te lage kijkcijfers. Te weinig mensen hebben getracht e.e.a. onder de aandacht van de media te brengen. Docenten willen een onderzoekende houding, probeer e.e.a. maar eens concreet te maken. Equivalent sterren op het doek.. is wel populair maar heel plat. Niet de manier die past bij het KO.

Websites: zijn directe lijnen naar student. Nog niet toegankelijk genoeg voor ouders. *Aan wie willen we wat laten zien?* DA geeft aan dat er niet naar hun website werd gekeken. Wat blijkt is dat een DA student een soort van blog heeft die wel gevolgd wordt door velen. Niemand durft zich te committeren aan deze student. Mogelijk kunnen studenten beter de communicatie op zich nemen ipv communicatie-experts en zo meer verbinding zoeken naar potentiële studenten. Digitale kanalen waar studenten elkaar vinden zijn: Youtube, Facebook.

Vraagstelling: Hoe doen andere faculteiten het? Via websites? Wat houdt mensen bezig vanaf 15 jaar? Waar gaan ze op zoek? Wedstrijden voor jongeren? Waar is behoefte aan? Optie: vanuit KO wedstrijden te organiseren voor jongeren. Hoe e.e.a. te faciliteren, lastig geld los te krijgen bij de academies maar mogelijk wel via fondsen.

Werving: hierin zijn we ons ook aan het profileren ten opzichte van collega's. De bedoeling is echter dat de juiste mensen zich bij de juiste academie zich melden. Heldere profilering, men streeft niet naar meer aanmeldingen maar juist naar meer toelatingen. De juiste mensen op de juiste plek is het streven.

Hoe kun je er voor zorgen dat kunstonderwijs dichterbij de mensen komt..... wat zijn de verwachtingen? Het pad moet duidelijk zijn en geen onbereikbare berg, maar het moet wel een steile berg zijn.

Wat is het probleem; Klopt het beeld van jonge mensen in het MO t.o.v. het KO en vice versa. Is e.e.a. wel duidelijk?

De beleving van kunst binnen het kunstonderwijs is heel anders dan die in de publieke omgeving. Als men zichtbaar maakt wat er binnen gebeurt kan men daarmee de buitenwereld naar binnen trekken: Kijk eens wie we zijn, wat we doen ... Hoe laten we dat zien? Media zijn belangrijk, alsmede de vele rollen die kunstenaar/vormgevers tegenwoordig spelen in de samenleving.

Gezamenlijk standpunt : het beroepsbeeld op MO helderder maken naar potentiële studenten, ouders en hun docenten. Zichtbaar maken van uitstroommogelijkheden, wat levert een opleiding aan het KO op.

Hoe verbeteren de communicatie naar onze doelgroep? Alumni (helden) filmen per academie die aan het woord komen en vertellen over de diverse opleidingen: dit zijn de richtingen; dit kun je ermee en dit wordt je ermee en daarmee gezamenlijk naar buitentreden. Gezamenlijk profilering KO maar met onderscheidende identiteit opleidingen (academies)

KO is geen *afspiegeling van de samenleving*. Er zijn nauwelijks Turken en Marokkanen. Probleem ligt niet bij deze potentiële studenten maar bij hun veelal laagopgeleide ouders, die hun kinderen niet met kunst in aanraking laten komen of dit stimuleren. Het KO mist hier de multiculturele aansluiting. Onderwijs moet meer inzoomen op culturele diversiteit. Deze groep heeft echter meer met muziek en taal dan met beeld.

Buitenland vergelijk: in de USA krijgen leerlingen op de highschool al les in BK en VG. In China hebben ze speciale klassen die onderdeel zijn van het MO. Daar zit bij ons de slag. KO zit hier niet in het MO. Als je er niet mee in aanraking komt dan wordt je er niet door geraakt. Belang is dus om deze potentiële studenten in aanraking te brengen met KO binnen met MO.

RT wil t.z.t. dit onderwerp bij OBK onder de aandacht brengen na een gezamenlijk standpunt in deze.

Afsluiting 16.00 uur.